Στήν ὑπόθεση 1251/79

ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ἐκπροσωπούμενη ἀπό τόν Arnaldo Squillante, Consigliere di Stato, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Oscar Fiumara, Avvocato dello Stato, μέ τόπο ἐπιδόσεων στό Λουξεμβοῦργο τήν Πρεσβεία τῆς Ἰταλίας,

προσφεύγουσα,

κατά

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ἐκπροσωπούμενης ἀπό τό νομικό της σύμβουλο Richard Wainwright, ἐπικουρούμενο ἀπό τούς Guido Berardis καί Gianluigi Campogrande, μέλη τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τό νομικό της σύμβουλο Mario Cervino, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθ' ἧς,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο τή μερική ἀκύρωση τῆς ἀποφάσεως 79/898 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1979 περί ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν πού ὑπέβαλε ἡ Ἰταλική Δημοκρατία σχετικά μέ τίς δαπάνες χρήσεως 1973 πού χρηματοδοτοῦνται ἀπό τό Εὐρωπαϊκό Γεωργικό Ταμεῖο Προσανατολισμοῦ καί Ἐγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμῆμα ἐγγυήσεων (GU 1979 L 278, σ. 19) κατά τό μέρος πού δέν περιέλαβε στίς δαπάνες πού ἀναγνωρίζονται εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ ποσό 604 863 175 ἰταλικῶν λιρετῶν, τό ὁποῖο ἀφορᾶ τήν καταβολή ἐνισχύσεων γιά μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως οἴνου τῆς περιόδου 1971/72,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο ἀπό τούς P. Pescatore, πρόεδρο τοῦ 2ου τμήματος, ἀσκοῦντα καθήκοντα προέδρου, Mackenzie Stuart καί T. Koopmans, προέδρους τμημάτων, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait καί O. Due, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: G. Reischl
γραμματεύς: A. Van Houtte

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας, τά αἰτήματα καθώς καί οἱ ἰσχυρισμοί καί τά ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων μποροῦν νά συνοψιστοῦν ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

A — Κανονιστικό πλαίσιο

1. Τό ἄρθρο 5 τοῦ κανονισμοῦ 816/70 τοῦ Συμβουλίου τῆς 28ης Ἀπριλίου 1970 περί συμπληρωματικῶν διατάξεων γιά τήν κοινή ὀργάνωση τῆς ἀμπελοοινικῆς ἀγορᾶς (GU 1970 L 99, σ. 1), προβλέπει ὅτι ἐνισχύσεις χορηγοῦνται ὑπό προϋποθέσεις στήν ἰδιωτική ἐναποθήκευση ὁρισμένων ἐπιτραπέζιων οἴνων. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 τοῦ κανονισμοῦ, ἡ χορήγηση τῶν ἐνισχύσεων ἐξαρτᾶται ἀπό τή σύναψη συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως μεταξύ τῶν ὀργανισμῶν παρεμβάσεως πού ὁρίστηκαν ἀπό τά Κράτη μέλη καί τῶν παραγωγῶν πού ζητοῦν τήν ἐνίσχυση. Ἀνάλογα μέ τήν περίπτωση, οἱ συμβάσεις μπορεῖ νά εἶναι μακροπρόθεσμες ἤ βραχυπρόθεσμες.

2. Ὅπως ὁρίζει τό ἄρθρο 5 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 816/70, ἐνισχύσεις γιά τήν ἰδιωτική ἐναποθήκευση χορηγοῦνται, ὅταν προκύπτει ἀπό τά στοιχεῖα τοῦ κατά πρόβλεψη ἰσολογισμοῦ ὅτι οἱ διαθέσιμες ποσότητες πού διαπιστώθηκαν κατά τήν ἔναρξη τῆς ἀμπελουργικῆς περιόδου ὑπερβαίνουν τό σύνολο τῶν ἀναγκῶν πού προβλέπονται γιά τήν περίοδο αὐτή κατά πέντε τουλάχιστον μῆνες, καταναλώσεως. Τό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 ἐδάφιο 2 τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ, ὅπως τροποποιήθηκε ἀπό τόν κανονισμό 2504/71 τοῦ Συμβουλίου τῆς 22ας Νοεμβρίου 1971(GU 1971 L 261, σ. 1), προβλέπει ὅτι:

«Στήν περίπτωση τῆς παραγράφου 1, οἱ συμβάσεις ἰσχύουν γιά ἐλάχιστη περίοδο ἐννέα μηνῶν. Οἱ συμβάσεις αὐτές, πού ἀποκαλοῦνται ἐφεξῆς «μακροπρόθεσμες συμβάσεις», δέν μποροῦν νά συνάπτονται παρά μόνο κατά τό χρονικό διάστημα ἀπό 16 Δεκεμβρίου μέχρι 15 Φεβρουαρίου τῆς αὐτῆς ἀμπελουργικῆς περιόδου».

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 παράγραφοι 2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ 816/70, ἐνισχύσεις γιά ἰδιωτική ἐναποθήκευση μποροῦν νά χορηγοῦνται, σέ περιπτώσεις ὁρισμένων ἀνισορροπιῶν σέ ἀμπελουργική ζώνη ἤ τμῆμα της ἤ ἀκόμη γιά ὁρισμένο τύπο οἴνου. Στίς περιπτώσεις αὐτές οἱ συμβάσεις ἰσχύουν γιά περίοδο τριῶν μηνῶν καί ἀναφέρονται ὡς «βραχυπρόθεσμες συμβάσεις» (ἄρθρο 5 παράγραφος 5 ἐδάφιο 3).

Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι, κατά τό διάστημα κατά τό ὁποῖο παρέχεται ἡ δυνατότητα συνάψεως μακροπρόθεσμων συμβάσεων γιά ὁρισμένους τύπους οἴνου, ἡ σύναψη βραχυπρόθεσμων συμβάσεων γιά τούς ἴδιους τύπους οἴνου ἀναστέλλεται (ἄρθρο 5 παράγραφος 4).

Οἱ λεπτομέρειες ἐφαρμογῆς γιά τή σύναψη τῶν δύο τύπων συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως καθορίζονται ἀπό τόν κανονισμό 1437/70 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1970 περί συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως ἐπιτραπέζιου οἴνου (GU 1970 L 160, σ. 16). Ὁ κανονισμός αὐτός ὁρίζει μεταξύ ἄλλων, στό ἄρθρο του 8 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1, ὅτι μιά σύμβαση «δέν μπορεῖ νά συναφθεῖ γιά μία περίοδο πού ἀρχίζει πρίν ἀπό τήν ἡμέρα συνάψεως τῆς συμβάσεως».

3. Μέ τόν κανονισμό 2722/71 τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1971 (GU 1971 L 282, σ. 1), πού ἄρχισε νά ἰσχύει ἀπό τίς 23 Δεκεμβρίου 1971, τό Συμβούλιο προσάρμοσε τό κρι-

τήριο γιά τή σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων γιά τίς περιόδους 1971/72 καί έφεξῆς, άντικαθιστώντας τίς λέξεις «πέντε μῆνες» στό ἄρθρο 5 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 816/70 μέ τίς λέξεις «τέσσερις μῆνες». Σύμφωνα μέ τήν πρώτη αἰτιολογητική σκέψη τοῦ κανονισμοῦ 2722/71 ἡ μείωση αὐτή κρίθηκε ἀναγκαία ἐπειδή, παρά τήν ἀσυνήθιστη συγκομιδή, ὁ μηχανισμός τῶν μακροπρόθεσμων συμβάσεων ἰδιωτικῆς ἐναποθηκεύσεως δέν εἶχε λειτουργήσει κατά τήν ἀμπελουργική περίοδο 1970/71.

Στή συνέχεια, δόθηκε ἡ δυνατότητα νά καταρτιστοῦν μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως γιά τήν περίοδο 1971/72 μέ τόν κανονισμό 2837/71 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1971, περί χορηγήσεως ἐνισχύσεων γιά τή μακροπρόθεσμη ἰδιωτική ἐναποθήκευση ὁρισμένων ἐπιτραπέζιων οἴνων (GU 1971 L 285, σ. 78), ὁ ὁποῖος ἄρχισε νά ἰσχύει στίς 30 Δεκεμβρίου 1971.

Τέλος, μέ τόν κανονισμό 176/72, τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1972, πού συμπλήρωσε τόν κανονισμό 1437/70 περί συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως ἐπιτραπέζιου οἴνου (GU 1972 L 23, σ. 20), ἡ Ἐπιτροπή πρόσθεσε τίς ἀκόλουθες διατάξεις στό προαναφερόμενο ἄρθρο 8 παράγραφος 1 πρῶτο ἐδάφιο τοῦ κανονισμοῦ 1437/70:

«Γιά συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως, γιά τίς ὁποῖες ὁ ἁρμόδιος ὀργανισμός δέχθηκε ἔγγραφες αἰτήσεις κατά τό διάστημα ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1971 μέχρι 31ης Αὐγούστου 1972, ἡ περίοδος ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἀρχίζει, κατά παρέκκλιση ἀπό τή διάταξη τοῦ προηγούμενου ἐδαφίου, ἀπό τήν ἡμέρα λήψεως τῆς αἰτήσεως.

Ἐν τούτοις, γιά τίς συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως, γιά τίς ὁποῖες ὁ ἁρμόδιος ὀργανισμός δέχθηκε ἔγγραφες αἰτήσεις μετά τίς 29 Δεκεμβρίου 1971, ἡ περίοδος ἰσχύος ἀρχίζει 30 ἡμέρες κατ' ἀνώτατο ὅριο πρίν ἀπό τή σύναψη τῆς συμβάσεως».

Ὅπως προκύπτει ἀπό τή δεύτερη αἰτιολογική σκέψη τοῦ κανονισμοῦ 176/72, γιά τήν ἀμπελουργική περίοδο 1971/72 ἡ Ἐπιτροπή ἔκρινε ὅτι ἡ λειτουργία τῶν ὀργανισμῶν παρεμβάσεως σέ ἕνα παραγωγό Κράτος μέλος δέν ἐπέτρεπε ἀκόμα τή σύναψη συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως σέ σύντομο χρονικό διάστημα μετά τήν κατάθεση τῆς αἰτήσεως ἀπό τόν ἐνδιαφερόμενο καί ὅτι, γιά νά ἀποτραπεῖ, κατά τό δυνατό, ἡ ἐπίπτωση τῶν συνεπειῶν τῆς ἐν λόγω καταστάσεως ἐπί τῶν παραγωγῶν αὐτοῦ τοῦ Κράτους μέλους, ἔπρεπε νά προβλεφθεῖ ὁρισμένη ἀναδρομική ἰσχύς γιά τίς συμβάσεις γιά τίς ὁποῖες εἶχαν ὑποβληθεῖ αἰτήσεις μετά τίς 30 Νοεμβρίου 1971.

Ἡ παρούσα διαφορά ἀφορᾶ μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως, πού προβλέπονται στό ἄρθρο 5 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 816/70, οἱ ὁποῖες, μετά τήν ἔκδοση τοῦ κανονισμοῦ 2837/71, καταρτίστηκαν κατ' ἐφαρμογή τοῦ κανονισμοῦ 176/72.

4. Ὁ κανονισμός 729/70 τοῦ Συμβουλίου τῆς 21ης Ἀπριλίου 1970 περί χρηματοδοτήσεως τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς (GU 1970 L 94, σ. 13, ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 94, τόμ. 03/005, σ. 93), προβλέπει ἕνα σύστημα ἄμεσης κοινοτικῆς χρηματοδοτήσεως ἐπιστροφῶν κατά τήν ἐξαγωγή πρός τρίτες χῶρες καί παρεμβάσεων πού προορίζονται γιά τή ρύθμιση τῶν γεωργικῶν ἀγορῶν ἀπό τό τμῆμα ἐγγυήσεων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Προσανατολισμοῦ καί Ἐγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ).

Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ἡ Ἐπιτροπή θέτει τίς ἀναγκαῖες πιστώσεις στή διάθεση τῶν ἁρμόδιων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καί ὀργανισμῶν.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 παράγραφος 2 περίπτωση 6 τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ, ἡ Ἐπιτροπή ἐκκαθαρίζει τούς λογαριασμούς τούς σχετικούς μέ τίς δαπάνες πού διενεργήθηκαν ἀπό τίς ἐθνικές ὑπηρεσίες καί ὀργανισμούς, βασιζόμενη στούς ἐτήσιους λογαριασμούς πού ὑποβάλλονται ἀπό τά Κράτη μέλη.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 8 τοῦ κανονισμοῦ 1723/72 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 26ης Ἰουλίου 1972 περί ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν πού ἀφοροῦν τό Εὐρωπαϊκό Γεωργικό Ταμεῖο Προσανατολισμοῦ καί Ἐγγυήσεων, τμῆμα ἐγγυήσεων, ἡ ἀπόφαση ἐκκαθαρίσεως περιλαμβάνει, μεταξύ ἄλλων, τόν προσδιορισμό τοῦ ποσοῦ τῶν δαπανῶν πού διενεργήθηκαν ἀπό κάθε Κράτος μέλος στή διάρκεια τοῦ σχετικοῦ ἔτους καί οἱ ὁποῖες ἀναγνωρίζονται εἰς βάρος τοῦ Ταμείου, τμῆμα ἐγγυήσεων.

Β — Τά πραγματικά περιστατικά

1. Μέ ἀπόφαση τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1979, πού κοινοποιήθηκε στήν κυβέρνηση τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας μέ ἔγγραφο τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1979, ἡ Ἐπιτροπή καθόρισε, γιά τήν Ἰταλική Δημοκρατία, τό ποσό τῶν δαπανῶν πού ἀναγνωρίστηκαν εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ, τμῆμα ἐγγυήσεων.

Ὅπως συνάγεται ἀπό τήν τέταρτη αἰτιολογική σκέψη τῆς ἀποφάσεως, ἡ Ἐπιτροπή ἔκρινε ὅτι «μπορεῖ νά χρηματοδοτηθοῦν κατά τήν ἔννοια τῶν ἄρθρων 2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ 729/70, μόνο ... οἱ παρεμβάσεις πού προορίζονται γιά τή ρύθμιση τῶν γεωργικῶν ἀγορῶν καί πού ἐπιχειροῦνται σύμφωνα μέ τούς κοινοτικούς κανόνες στό πλαίσιο τῆς κοινῆς ὀργανώσεως τῶν γεωργικῶν ἀγορῶν» καί ὅτι, «ὅπως προκύπτει ἀπό τίς ἐπαληθεύσεις πού ἔγιναν, μέρος τῶν δαπανῶν πού δηλώθηκαν, ὕψους 1 359 433 433 ἰταλικῶν λιρετῶν, δέν ἀνταποκρίνεται στήν ἔννοια αὐτή καί δέν μπορεῖ, συνεπῶς, νά χρηματοδοτηθεῖ».

Τό ἀμφισβητούμενο μέρος τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, δηλαδή 604 863 175 ἰταλικές λιρέτες, ἀφορᾶ τήν καταβολή, ἀπό τόν ἰταλικό ὀργανισμό παρεμβάσεως (Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo, ἀποκαλούμενη ἐφεξῆς AIMA), ἐνισχύσεων γιά μακροπρόθεσμη ἐναποθήκευση οἴνου κατά τήν περίοδο 1971/72, γιά τίς ὁποῖες ἡ κυβέρνηση τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας ζήτησε τήν ἐκκαθάριση τῶν λογαριασμῶν χρήσεως 1973.

2. Ἡ διαφορά ἔχει τήν πηγή της σέ μιά διάσταση ἀπόψεων σχετικά μέ τήν ἑρμηνεία τῶν διατάξεων πού προστέθηκαν ἀπό τόν κανονισμό 176/72 στό ἄρθρο 8 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70.

Κατά τό προπαρασκευαστικό στάδιο τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν ΕΓΤΠΕ, τμῆμα ἐγγυήσεων, γιά τή χρήση 1973, ἡ Ἐπιτροπή ἐξέτασε τήν ἐφαρμογή τῶν διατάξεων αὐτῶν ἀπό τήν AIMA. Στό «Σχέδιο τῆς ἐκθέσεως συνοψίσεως τῶν συμπερασμάτων τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν γιά τήν ἐκκαθάριση τῶν λογαριασμῶν τοῦ ΕΓΤΠΕ, τμῆμα ἐγγυήσεων, γιά τή χρήση 1973» (ἔγγραφο ἀριθμός VI/369/79, σ. 39) ἔλαβε τήν ἀκόλουθη θέση στό ζήτημα:

«Οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἀποθηκεύσεως πού δηλώθηκαν ἀπό τήν AIMA γιά τήν περίοδο 1971/72 δέν εἶναι σύμφωνες μέ τίς διατάξεις τῶν κοινοτικῶν κανόνων, οἱ ὁποῖοι, στό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 ἐδάφιο 2 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 816/70, προβλέπουν πράγματι ὅτι οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις μποροῦν νά συναφθοῦν μόνο κατά τό χρονικό διάστημα ἀπό 16 Δεκεμβρίου ὡς 15 Φεβρουαρίου τοῦ ἑπόμενου ἔτους. Στήν Ἰταλία, ὅμως, οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις καταρτίστηκαν μετά τήν ὁριακή προθεσμία τῆς 15ης Φεβρουαρίου.

Πράγματι, ἡ AIMA ἐφάρμοσε γιά τίς συμβάσεις τῆς περιόδου 1971/72 τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 176/72, πού ἐπιτρέπει τή σύναψη τῶν συμβάσεων μέ ἀναδρομή στήν ἡμερομηνία λήψεως τῆς αἰτήσεως, γιά τίς αἰτήσεις πού παραλήφθηκαν ἀπό τίς 16 ὡς τίς 29 Δεκεμβρίου 1971, καί τήν τριακοστή ἡμέρα πρίν ἀπό τήν ἡμερομηνία τῆς συνάψεως γιά αἰτήσεις πού παραλήφθηκαν ἀπό τίς 30 Δεκεμβρίου 1971 ὡς τίς 15 Φεβρουαρίου 1972. Ἔτσι, ὅλες οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις τῆς περιόδου 1971/72 καταρτίστηκαν ἀπό τήν AIMA μετά τήν πάροδο τοῦ χρονικοῦ διαστήματος πού

καθορίζουν οἱ κανόνες καί, ἐπιπλέον, ἡ ἀρχική ἡμερομηνία τοῦ συνόλου σχεδόν τῶν συμβάσεων εἶναι μεταγενέστερη ἀπό τήν ὁριακή προθεσμία, κατ' ἐφαρμογή τῆς ἀνώτατης ἀναδρομικότητας τῶν 30 ἡμερῶν πού προβλέπει ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 176/72 γιά τίς αἰτήσεις πού ὑποβλήθηκαν ἀπό 30 Δεκεμβρίου 1971 ὡς 15 Φεβρουαρίου 1972.

Ἡ σωστή ἐφαρμογή τῶν κοινοτικῶν κανόνων ἀπαιτοῦσε, ἀντίθετα, γιά τίς μακροπρόθεσμες συμβάσεις τῆς περιόδου 1971/72, νά ἑρμηνεύονται οἱ ἐξαιρετικές διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 176/72 σέ συνάρτηση μέ τό γενικό κανόνα πού περιέχεται στό βασικό κανονισμό. Ἀπό αὐτό προέκυπτε ὅτι ἡ σύναψη τῶν συμβάσεων αὐτῶν ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νά πραγματοποιηθεῖ στήν ἐπιτρεπόμενη περίοδο καί, στή διάρκεια τῆς περιόδου αὐτῆς, ἡ ἀρχική ἡμερομηνία τῆς συμβάσεως μποροῦσε νά εἶναι εἴτε ἡ ἡμερομηνία ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως εἴτε ἡ τριακοστή ἡμέρα πρίν ἀπό τήν ἡμερομηνία τῆς συνάψεως. Οἱ λογαριασμοί 1973 διορθώθηκαν ἀνάλογα».

Μέ ὑπόμνημα τῆς 7ης Ἰουλίου 1979, ἡ ἰταλική ὑπηρεσία γεωργίας ἀμφισβήτησε τή θέση πού ἔλαβε ἡ Ἐπιτροπή, ὑπογραμμίζοντας ὅτι οἱ ἐνισχύσεις εἶχαν καταβληθεῖ σύμφωνα μέ τούς ἰσχύοντες κοινοτικούς καί ἐθνικούς κανόνες. Τή θέση της ἐπιβεβαίωσε κατά τή διάρκεια τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΓΤΠΕ τῆς 11ης Ἰουλίου 1979, πού ἀφιερώθηκε στήν ἐξέταση τοῦ σχεδίου ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν χρήσεως 1973.

Ἐν τούτοις, ἡ Ἐπιτροπή ἐνέμεινε στή θέση της μέ τήν ἔκδοση τῆς ἀποφάσεως τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1979, πού προσβάλλεται ἀπό τήν προσφεύγουσα μέ τήν παρούσα προσφυγή.

3. Ἡ προσφυγή πρωτοκολλήθηκε στή γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 28 Δεκεμβρίου 1979.

Τό Δικαστήριο, κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητῆ δικαστῆ, καί ἀφοῦ ἄκουσε τό γενικό εἰσαγγελέα, ἀποφάσισε νά προχωρήσει στήν προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή ἀποδείξεων. Πάντως, κάλεσε τά μέρη νά παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά μέ τούς λόγους ἐκδόσεως τοῦ κανονισμοῦ 176/72 καί μέ τίς συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως, τίς ὁποῖες ἀφορᾶ τό ἐπίδικο ποσό τῶν ἐνισχύσεων.

Ἀπό τίς ἀπαντήσεις πού δόθηκαν προκύπτει ὅτι, κατά τή συνεδρίαση τῆς Ἐπιτροπῆς Διαχειρίσεως Οἴνων τῆς 22ας Δεκεμβρίου 1971, ἡ ἰταλική ἀντιπροσωπεία ὑπέβαλε τό ἐρώτημα ἄν, ὅπως καί τό προηγούμενο ἔτος, ἡ ἡμερομηνία ἰσχύος τῶν συμβάσεων μποροῦσε νά εἶναι ἡ ἡμερομηνία τῆς αἰτήσεως καί ὄχι ὑποχρεωτικά ἡ ἡμερομηνία συνάψεως τῶν συμβάσεων. Μέ τήν εὐκαιρία ἐκείνη, ἡ ἰταλική ἀντιπροσωπεία ἐξήγησε ὅτι ἡ AIMA εἶχε φόρτο ἐργασίας καί ὅτι οἱ ἰταλοί οἰνοπαραγωγοί θά ζημιώνονταν ἄν δέν ὑπῆρχε ἡ δυνατότητα νά ληφθοῦν ὑπόψη οἱ αἰτήσεις τους γιά τό λόγο αὐτό.

Ὅσον ἀφορᾶ τό δεύτερο ἐρώτημα, ἀπό συνοπτικό πίνακα τῶν συμβάσεων πού καταρτίστηκαν ἀπό τήν AIMA γιά τήν περίοδο 1971/72, ὁ ὁποῖος κατατέθηκε ἀπό τήν προσφεύγουσα, προκύπτει ὅτι:

— τό ποσό τῶν ἐπίδικων ἐνισχύσεων ἀφορᾶ ἑκατό περίπου μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως·

— σέ ὅλες τίς περιπτώσεις οἱ αἰτήσεις κατατέθηκαν πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου 1972 ἤ τό ἀργότερο τήν ἡμέρα ἐκείνη·

— ἡ ἡμερομηνία τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως εἶναι σέ ὅλες τίς περιπτώσεις μεταγενέστερη τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1972·

— ἡ ἡμερομηνία πού ἀναφέρεται ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς περιόδου τῆς συμβάσεως εἶναι προγενέστερη ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου 1972 ἤ συμπίπτει μέ τήν ἡμερομηνία αὐτή σέ 35 περίπου περιπτώσεις, εἶναι δέ μεταγενέστερη στίς ὑπόλοιπες περιπτώσεις.

II — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

Ἡ *προσφεύγουσα* ζητᾶ ἀπό τό Δικαστήριο:

«— νά ἀκυρώσει τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1979 κατά τό μέρος πού ἀποκλείει τήν ἀναγνώριση εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ τοῦ ποσοῦ τῶν 604 863 175 ἰταλικῶν λιρετῶν·

— νά καταδικάσει τήν καθ' ἧς στά δικαστικά ἔξοδα».

Ἡ καθ' ἧς ζητᾶ ἀπό τό Δικαστήριο:

«— νά ἀπορρίψει τήν προσφυγή·

— νά καταδικάσει τήν προσφεύγουσα στά δικαστικά ἔξοδα».

III — Ἰσχυρισμοί καί ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων

Ἡ *προσφεύγουσα* ὑποστηρίζει κατ' ἀρχήν ὅτι ἡ προσβαλλόμενη ἀπόφαση δέν εἶναι ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη.

Κατόπιν ἰσχυρίζεται ὅτι ὅσον ἀφορᾶ τίς ἐνισχύσεις γιά μακροπρόθεσμη ἐναποθήκευση οἴνου, ἡ ἀπόφαση στηρίχτηκε σέ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τῆς ἔννοιας τῆς «συνάψεως τῆς συμβάσεως» πού προβλέπεται στό ἄρθρο 8 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, ὅπως τροποποιήθηκε ἀπό τόν κανονισμό 176/72. Ἐπιπλέον ἡ ἀπόφαση λήφθηκε κατά παράβαση τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τῶν οἰκείων κοινοτικῶν κανόνων καί, ἐπικουρικά, κατά παράβαση τῆς ἀρχῆς τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης.

α) Ὅσον ἀφορᾶ τήν αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως

Ἡ *προσφεύγουσα* ὑποστηρίζει ὅτι ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως εἶναι ἐκδήλως ἀνεπαρκής.

Μολονότι στήν τέταρτη αἰτιολογική σκέψη τῆς ἀποφάσεως διευκρινίζεται ὅτι τό Κράτος μέλος ἐνημερώθηκε λεπτομερῶς γιά τήν παρακράτηση πού ἔγινε καί ὅτι μπόρεσε νά ἐκθέσει τίς ἀπόψεις του στό ζήτημα αὐτό, δέ δίνεται καμιά ἐξήγηση γιά τούς λόγους πού ὁδήγησαν τήν Ἐπιτροπή νά ἐμμείνει στόν ἀποκλεισμό τοῦ ποσοῦ, παρά τίς λεπτομερεῖς παρατηρήσεις τῆς ἐνδιαφερόμενης ἐθνικῆς διοικήσεως.

Ἡ *καθ' ἧς* ὑποστηρίζει ὅτι ὁ ἰσχυρισμός αὐτός στερεῖται βάσεως. Παραδέχεται ὅτι ἡ ἀπόφαση δέν περιέχει λεπτομερή περιγραφή τῶν συγκεκριμένων λόγων πού προσδιόρισαν τό περιεχόμενό της, ἰσχυρίζεται ὅμως ὅτι μιά τέτοια περιγραφή θά ἀπαιτοῦσε μιά ἐξαιρετικά μακροσκελή καί περίπλοκη αἰτιολογία.

Ὡστόσο, ἡ διαδικασία πού ἀκολουθήθηκε γιά τή λήψη τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως περιέλαβε ὄχι μόνο τή συζήτηση, στούς κόλπους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΓΤΠΕ, ἐπί μιᾶς ἐκθέσεως πού ὑποβλήθηκε στά Κράτη μέλη σχετικά μέ τήν ἐκκαθάριση τῶν λογαριασμῶν πού προβλεπόταν γιά τήν ἐν λόγω χρήση, ἀλλά καί διαβούλευση μέ τά Κράτη μέλη σχετικά μέ τά σχέδια ἀποφάσεως, ἐπίσης στό πλαίσιο τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΓΤΠΕ. Στή συγκεκριμένη περίπτωση, ἡ διαβούλευση αὐτή ἔγινε κατά τή συνεδρίαση τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΕΓΤΠΕ τῆς 11ης Ἰουλίου 1979, κατά τήν ὁποία συζητήθηκε ἐπίσης ὑπόμνημα τοῦ ἰταλοῦ ὑπουργοῦ γεωργίας καί δασῶν ἀπό 7 Ἰουλίου 1979.

Ἡ καθ' ἧς ὑπενθυμίζει τήν ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου τῆς 14ης Ἰουλίου 1977 στήν ὑπόθεση 61/76 (Geist κατά Ἐπιτροπῆς, Racc. σ. 1419) σύμφωνα μέ τήν ὁποία μιά δυσμενής ἀπόφαση πρέπει νά θεωρηθεῖ αἰτιολογημένη ἄν οἱ προπαρασκευαστικές πράξεις στίς ὁποῖες στηρίζεται ἔχουν γίνει γνωστές στόν ἐνδιαφερόμενο, τοῦ ἔχουν προσφέρει σαφή πληροφόρηση σχετικά μέ τούς λόγους πού θεμελιώνουν τήν οἰκεία ἀπόφαση καί περιέχουν ὅλα τά στοιχεῖα πού εἶναι ἀπαραίτητα γιά νά μπορεῖ νά ἀσκηθεῖ δικαστικός ἔλεγχος.

6) Όσον άφορᾶ τήν ἔννοια τῆς «συνάψεως τῆς συμβάσεως»

Ἡ *προσφεύγουσα* διευκρινίζει πρῶτα ὅτι μετά τήν ἔκδοση τοῦ κανονισμοῦ 2837/71, ἡ AIMA ἔλαβε τά κατάλληλα μέτρα γιά τή χορήγηση τῶν ἐνισχύσεων στούς παραγωγούς. Οἱ αἰτήσεις ἐνισχύσεως ἔπρεπε νά ὑποβάλλονται σέ δύο ἀντίτυπα στήν AIMA, μέσω τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπιθεωρήσεων γεωργίας, πού ἔπρεπε νά ἐπαληθεύουν ἐπί τόπου τήν ἀκρίβεια τῶν στοιχείων πού δηλώθηκαν καί νά διαβιβάζουν στήν AIMA, σέ πέντε ἡμέρες, κατ' ἀνώτατο ὅριο, μετά τήν ἡμέρα λήψεως τῆς αἰτήσεως, τό πρωτότυπό της, καθώς καί δική τους σχετική ἔκθεση.

Στή συνέχεια ἡ AIMA συνέτασσε τή σύμβαση πού προβλέπουν οἱ κοινοτικοί κανόνες, τήν ὁποία διαβίβαζε στόν ἐνδιαφερόμενο γιά νά ἐπικυρωθεῖ ἀπό συμβολαιογράφο. Ἡ περίοδος τῶν ἐννέα μηνῶν πού τάσσεται ἀπό τούς κοινοτικούς κανόνες ἄρχιζε νά ὑπολογίζεται ἀπό τήν ἡμερομηνία αὐτῆς τῆς ἐπικυρώσεως. Ἡ ἐνίσχυση καταβαλλόταν γιά τήν ἀντίστοιχη περίοδο, ἐπειδή στό ἄρθρο 8 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70 δόθηκε ἡ ἑρμηνεία ὅτι ἡ σύμβαση δέν μπορεῖ ν' ἀρχίσει νά παράγει τά ἀποτελέσματά της παρά μόνο ἀπό τήν ἡμέρα τῆς συνάψεώς της μέ τυπική πράξη.

Ἡ προσφεύγουσα παρατηρεῖ πάντως ὅτι, στίς 26 Ἰανουαρίου 1972, θεσπίστηκε ὁ κανονισμός 176/72 πρός τό σκοπό περιορισμοῦ τῶν ἐπιζήμιων ἀποτελεσμάτων πού θά προέκυπταν γιά τούς παραγωγούς ἀπό τήν πάροδο σημαντικοῦ χρονικοῦ διαστήματος μεταξύ τῆς ἡμερομηνίας τῆς αἰτήσεως καί τῆς τυπικῆς καταρτίσεως (stipulatione formale) τῆς δικαιοπραξίας. Ὁ κανονισμός αὐτός ὅριζε ὅτι, κατά τό διάστημα ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1971 ἕως 31ης Αὐγούστου 1972, ἡ περίοδος ἰσχύος μιᾶς συμβάσεως ἀρχίζει ἀπό τήν ἡμέρα λήψεως τῆς αἰτήσεως, ἀλλά μέ ἀνώτατο ὅριο ἀναδρομικῆς ἰσχύος τριάντα ἡμερῶν γιά τίς αἰτήσεις πού παραλήφθηκαν μετά τίς 29 Δεκεμβρίου 1971, δηλαδή γιά ὅλες τίς μακροπρόθεσμες συμβάσεις πού προβλέπονται στόν κανονισμό 2837/71, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νά ἰσχύει στίς 30 Δεκεμβρίου 1971.

Ἡ AIMA κατέβαλε τήν ἐνίσχυση γιά κάθε σύμβαση ἀπό τήν τριακοστή ἡμέρα πρίν ἀπό τήν τυπική κατάρτισή της.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ 816/70, ἡ ἐνίσχυση καταβλήθηκε γιά τίς συμβάσεις γιά τίς ὁποῖες εἶχαν ὑποβληθεῖ καί γίνει δεκτές αἰτήσεις πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου, μολονότι ἡ τυπική κατάρτιση τῆς δικαιοπραξίας ἔγινε μετά τήν ἡμερομηνία ἐκείνη.

Ἡ προσφεύγουσα ὑποστηρίζει ὅτι δέν μπορεῖ νά δεχτεῖ τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς σύμφωνα μέ τήν ὁποία οἱ συμβάσεις ἔχουν «συναφθεῖ» μετά τίς 15 Φεβρουαρίου, ἀντιθέτως πρός τίς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 5 τοῦ κανονισμοῦ 816/70.

Ὑπογραμμίζει ὅτι ὅλες οἱ ἐν λόγω συμβάσεις ἔχουν «συναφθεῖ» στό διάστημα ἀπό 16 Δεκεμβρίου ὡς 15 Φεβρουαρίου, μολονότι ἡ «τυπική κατάρτισή» τους ἔγινε μεταγενέστερα.

Πρός ὑποστήριξη τῆς γνώμης αὐτῆς, ἡ προσφεύγουσα ἀναπτύσσει δύο περιπτώσεις, στίς ὁποῖες ἡ σύμβαση μεταξύ τοῦ παραγωγοῦ καί τοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως πρέπει νά θεωρηθεῖ εἴτε ὡς ἀμφοτεροβαρής σύμβαση, πού συνεπάγεται ὑποχρεώσεις καί γιά τά δύο μέρη, εἴτε ὡς ἑτεροβαρής σύμβαση, πού συνεπάγεται ὑποχρεώσεις γιά τό ἕνα μόνο μέρος.

Στήν πρώτη περίπτωση, ἡ σύμβαση συνάπτεται ὅταν ἐπέλθει ἡ σύμπτωση τῶν βουλήσεων τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν. Ἀλλά, στήν περίπτωση τῶν ἐνισχύσεων γιά τήν ἀποθήκευση, ἡ βούληση τοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως δέν εἶναι ἐλεύθερη, ἐπειδή, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 6 τοῦ κανονισμοῦ 816/70, οἱ ὀργανισμοί αὐτοί «συ-

νάπτουν συμβάσεις έναποθηκεύσεως μέ τούς παραγωγούς πού τό ζητοῦν». Ἔτσι, στήν Ἰταλία, μετά τήν ἔκδοση τοῦ κανονισμοῦ 2837/71, ἀπό τή στιγμή πού ὑποβαλλόταν αἴτηση μέ τόν τύπο πού προβλέπουν οἱ κοινοτικές διατάξεις, γινόταν ἀμέσως ἀποδεκτή ἀπό τόν ὀργανισμό παρεμβάσεως, ὑπό τήν προϋπόθεση ὅτι τό περιεχόμενό της ἦταν σύμφωνο μέ τίς ἀπαιτήσεις πού ὁριζαν οἱ κοινοτικοί κανόνες. Ἡ προσφεύγουσα πιστεύει ὅτι, ἀπό τήν ἀποδοχή αὐτή, πού σέ ὅλες τίς περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου, πρέπει νά θεωρεῖται ὅτι ἡ σύμβαση ἔχει «συναφθεῖ».

Στή δεύτερη περίπτωση, τῆς ἑτεροβαροῦς συμβάσεως, ὁ κοινοτικός νομοθέτης ἀπέβλεπε σέ μονομερή ὑποχρέωση τοῦ παραγωγοῦ νά διατηρήσει τό προϊόν του ἐναποθηκευμένο. Ἀπό τή στιγμή πού διαπιστώνεται ἡ τήρηση αὐτῆς τῆς ὑποχρεώσεως, ὁ ὀργανισμός παρεμβάσεως καταβάλλει στόν παραγωγό ἐνίσχυση, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς δέν ἀποτελεῖ ἀντάλλαγμα ἔναντι μιᾶς παροχῆς, ἀλλά ἁπλή συνεισφορά μέ χαρακτήρα κινήτρου. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1333 τοῦ ἰταλικοῦ ἀστικοῦ κώδικα, ἀπό τή στιγμή πού ὑποβάλλεται νομότυπα σέ ὀργανισμό παρεμβάσεως προσφορά παραγωγοῦ περί ἀναλήψεως τέτοιας ὑποχρεώσεως, ἡ σύμβαση πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς συναφθείσα. Καί στήν περίπτωση αὐτή, οἱ συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως εἶχαν ἐπίσης συναφθεῖ πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου.

Ἡ προσφεύγουσα προσθέτει ὅτι ἡ ἔγγραφη τυπική κατάρτιση τῆς συμβάσεως, πού πραγματοποιεῖται ἀπό τήν AIMA σύμφωνα μέ τούς προβλεπόμενους τύπους καί μετά ἀπό διάφορες ἐπαληθεύσεις καί διατυπώσεις, δέν ἀποτελεῖ παρά τή λογιστική συγκεκριμενοποίηση μιᾶς συμβάσεως ἤδη ὁλοκληρωμένης καί παραδέχεται ὅτι στήν προκειμένη περίπτωση, ἡ συγκεκριμενοποίηση αὐτή πραγματοποιήθηκε μετά τίς 15 Φεβρουαρίου.

Τέλος, ἡ προσφεύγουσα παρατηρεῖ ὅτι τό κείμενο τοῦ ἄρθρου 8 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, πού προβλέπει ὅτι «μιά σύμβαση δέν μπορεῖ νά συναφθεῖ γιά μία περίοδο πού ἀρχίζει πρίν ἀπό τήν ἡμέρα συνάψεως τῆς συμβάσεως», δέν ἐμποδίζει τήν ἑρμηνεία πού προτείνει. Μολονότι ἡ διάταξη αὐτή δέν ἔχει διατυπωθεῖ μέ δόκιμο τρόπο, φαίνεται πάντως ὅτι μέ τή λέξη «συναφθεῖ» ἀναφέρεται στόν κρίσιμο χρόνο ἀπό ἀπόψεως οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἐνῶ μέ τόν ὅρο «σύναψη», στό τέλος, ἀναφέρεται στήν τυπική κατάρτιση. Συνεπῶς, στή διάταξη αὐτή θά πρέπει νά δοθεῖ, στό σύνολό της, ἡ ἔννοια ὅτι, ὅταν ἡ σύμβαση πραγματοποιεῖται στήν καθορισμένη περίοδο, δηλαδή μεταξύ 16ης Δεκεμβρίου καί 15ης Φεβρουαρίου, ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς περιόδου ἐναποθηκεύσεως δέν μπορεῖ νά εἶναι προγενέστερη ἀπό τήν «τυπική κατάρτιση».

Ἡ *καθ' ἧς*, παρατηρεῖ ὅτι ἡ σύμβαση ἐναποθηκεύσεως ἔχει σκοπό νά δημιουργήσει ἀμοιβαῖες ὑποχρεώσεις μεταξύ τοῦ παραγωγοῦ, ἀπό τό ἕνα μέρος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νά ἀποθηκεύσει ὁρισμένη ποσότητα ἐπιτραπέζιου οἴνου καί νά μή τή διαθέσει στήν ἀγορά γιά ὁρισμένο χρόνο, καί τοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως, ἀπό τό ἄλλο μέρος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά καταβάλει τήν προβλεπόμενη ἐνίσχυση ἀφοῦ διαπιστώσει ὅτι συντρέχουν οἱ σχετικές προϋποθέσεις.

Σ' αὐτή τήν ἀλληλουχία, τό ἄρθρο 8 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70 πρέπει νά ἑρμηνευτεῖ μέ τήν ἔννοια ὅτι οἱ ἀμοιβαῖες ὑποχρεώσεις τῶν δύο συμβαλλόμενων δημιουργοῦνται τή στιγμή τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως, ὅταν ὁ ὀργανισμός παρεμβάσεως ἔχει προβεῖ σέ ὅλες τίς προβλεπόμενες ἐπαληθεύσεις.

Ἡ καθ' ἧς τονίζει ὅτι πρίν ἀπό τήν τυπική σύναψη τῆς συμβάσεως, ὁ παραγωγός πού ὑπέβαλε τή σχετική αἴτηση, δέν εἶναι ἀκόμα βέβαιος ὅτι ὁ ὀργανισμός παρεμβάσεως θά συνάψει τή σύμβαση καί ὑπ' αὐτές τίς προϋποθέσεις μπορεῖ νά διαθέσει ἐλεύθερα τό προϊόν του. Δέν εἶναι σπάνιες οἱ

περιπτώσεις κατά τίς ὁποῖες πράγματι ὁ παραγωγός διέθεσε τόν οἶνο του στό διάστημα μεταξύ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως καί τῆς ἡμερομηνίας πού καθορίστηκε γιά τήν τυπική σύναψη τῆς συμβάσεως. Ὁ ὀργανισμός παρεμβάσεως διαθέτει ὁρισμένη διακριτική ἐξουσία ὅσον ἀφορᾶ τήν ἐπαλήθευση τῶν προϋποθέσεων πού πρέπει νά συντρέχουν σύμφωνα μέ τούς ἐφαρμοστέους κοινοτικούς κανόνες.

Γιά τούς λόγους αὐτούς, ἡ καθ' ἧς θεωρεῖ, κατά πρῶτο λόγο, ὅτι πρέπει νά ἀποκλειστεῖ ἡ ὑπόθεση πού ἀναπτύχθηκε ἀπό τήν προσφεύγουσα, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ σύμβαση ἐναποθηκεύσεως εἶναι ἑτεροβαρής σύμβαση. Ὡστόσο, καί στήν περίπτωση τῆς ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως, ἡ διάκριση πού προτείνει ἡ προσφεύγουσα μεταξύ τῆς «συνάψεως» καί τῆς «τυπικῆς καταρτίσεως» τῆς συμβάσεως δέν μπορεῖ νά γίνει ἀποδεκτή. Πράγματι, ἡ δήλωση τῶν βουλήσεων τῶν δύο μερῶν δέν μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ παρά μόνο τή στιγμή τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως, διότι μόνο ἀπό τή στιγμή αὐτή τά μέρη ὑποχρεοῦνται νά τηρήσουν τίς ἀντίστοιχες ὑποχρεώσεις τους.

Ἡ καθ' ἧς παρατηρεῖ ἐπίσης ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 παράγραφος 1 καί τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70 δείχνουν ὅτι, στό σύστημα πού καθιερώθηκε ἀπό τόν κανονισμό αὐτό ἡ τυπική κατάρτιση τῆς συμβάσεως, ἐγγράφως, ἀποτελεῖ οὐσιῶδες στοιχεῖο. Ἐπιπλέον, ἡ ἀποδοχή τῆς ἀπόψεως τῆς προσφεύγουσας θά εἶχε τήν παράλογη συνέπεια νά ἐξαναγκάζεται ἡ AIMA σέ μιά παροχή χωρίς ἀντάλλαγμα ἀπό μέρους τοῦ παραγωγοῦ, ἀφοῦ, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 15 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, ἡ AIMA θά ἔπρεπε τότε νά καταβάλει τίς τριμηνιαῖες δόσεις ὑπολογιζόμενες ἀπό τήν ἡμέρα ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἀκόμα καί ἄν οἱ συμβάσεις εἶχαν καταρτιστεῖ πολλούς μῆνες ἀργότερα.

Ἡ καθ' ἧς διευκρινίζει ἀκόμη ὅτι εἶχε ἀποφασίσει, μέ τή θέσπιση τοῦ κανονισμοῦ 176/72, νά προβεῖ σέ μιά ἐξαίρεση ἀπό τόν κανόνα τοῦ ἄρθρου 8 παράγραφος 1 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, λαμβανομένης ὑπόψη τῆς δηλώσεως τῶν ἰταλικῶν ἀρχῶν ὅτι δέν ἦταν σέ θέση νά προβοῦν ἀμέσως στίς ἀναγκαῖες ἐπαληθεύσεις γιά τή σύναψη τῶν συμβάσεων, καθώς καί γιά τούς λόγους πού ἀναφέρονται στό προοίμιο τοῦ κανονισμοῦ 176/72. Ἐπειδή ἐπρόκειτο γιά κανονισμό πού εἶχε ἐκδοθεῖ ἀπό τήν Ἐπιτροπή, δέ θά ἦταν δυνατό προφανῶς νά παρεκκλίνει ἀπό τό βασικό κανονισμό τοῦ Συμβουλίου. Ἡ δυνατότητα ἀναδρομικῆς ἰσχύος δέ θά μποροῦσε, ἐπομένως, νά ἐπηρεάσει σέ τίποτα τήν τήρηση τῆς ὁριακῆς προθεσμίας τῆς 15ης Φεβρουαρίου, πού προβλέπεται στό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 τοῦ κανονισμοῦ 816/70 τοῦ Συμβουλίου γιά τήν τυπική κατάρτιση τῆς συμβάσεως.

Ἡ καθ' ἧς ὑπογραμμίζει ὅτι ὁ κανονισμός 176/72 εἰσήγαγε πλάσμα δικαίου μέ τήν ἔννοια ὅτι διακρίνει τή στιγμή τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ἀπό τή στιγμή τῆς ἐνάρξεως παραγωγῆς τῶν ἀποτελεσμάτων της, μέ τήν ἀναγωγή τῶν τελευταίων στό χρόνο ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἀλλά περιορίζοντας τήν ἀναδρομικότητα σέ 30 ἡμέρες κατ' ἀνώτατο ὅριο. Ἄν, λοιπόν, γινόταν ἀποδεκτή ἡ ἑρμηνεία τῆς προσφεύγουσας, ὁ κανονισμός 176/72 δέ θά εἶχε πλέον νόημα. Πράγματι, ἄν θεωρηθεῖ ὅτι ἡ σύμβαση ἔχει «συναφθεῖ» ἀπό τή στιγμή τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἀνεξάρτητα ἀπό τή μεταγενέστερη τυπική κατάρτισή της, δέ θά ὑπῆρχε ἀνάγκη νά προβλεφθεῖ ἡ ἐξαίρεση.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν ἔννοια τῆς «συνάψεως τῆς συμβάσεως», ἡ *προσφεύγουσα* παρατηρεῖ στήν ἀπάντησή της ὅτι ἡ ὕπαρξη διακριτικῆς ἐξουσίας τοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως κατά τήν ἐπαλήθευση τῶν προϋποθέσεων πού ἀπαιτοῦνται γιά τή σύναψη τῆς συμβάσεως εἶναι ἀδιανόητη. Ἐξάλλου, καί ἄν ἀκόμα ἔπρεπε νά γίνει δεκτό ὅτι ἡ ἐπαλήθευση πρέπει νά προηγεῖται τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως, ἀντί νά θεω-

ρεῖται ὡς διαλυτική αἵρεση μιᾶς συμβάσεως πού ἔχει ἤδη συναφθεῖ, στήν πράξη ἡ τυπική αὐτή σύναψη θά εἶχε συντελεστεῖ ἀμέσως μετά τήν κατάθεση τῆς αἰτήσεως ἀπό τήν ἐπαρχιακή ἐπιθεώρηση γεωργίας, πού ἐνεργεῖ ὡς ὄργανο τῆς AIMA.

Συνεπῶς, στό συμβατικό σχῆμα πού προβλέπεται ἀπό τούς κοινοτικούς κανόνες, ἡ σύμπτωση τῶν δύο βουλήσεων, ἡ ὁποία, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1326 τοῦ ἰταλικοῦ ἀστικοῦ κώδικα, συνιστᾶ τό ἀποφασιστικό στοιχεῖο γιά τή σύναψη συμβάσεως, συντελεῖται τή στιγμή πού ἡ αἴτηση τοῦ παραγωγοῦ περιέρχεται στόν ὀργανισμό παρεμβάσεως ἤ, τό ἀργότερο, τή στιγμή πού διαπιστώνεται ἀπό τόν ὀργανισμό αὐτό ὅτι ἡ αἴτηση εἶναι σύμφωνη μέ τίς νόμιμες προϋποθέσεις. Στήν προκειμένη περίπτωση, οἱ ἡμερομηνίες αὐτές εἶναι προγενέστερες ἀπό τή 15η Φεβρουαρίου.

Στήν ἀνταπάντησή της, ἡ *καθ' ἧς* ὑποστηρίζει ὅτι, στό σύστημα πού καθιερώνεται ἀπό τήν κοινοτική ρύθμιση, ἡ τυπική σύναψη τῆς συμβάσεως ἐναποθηκεύσεως μεταξύ τοῦ παραγωγοῦ καί τοῦ ἁρμόδιου ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως ἀποτελεῖ τή βασική προϋπόθεση γιά τή χορήγηση ἐνισχύσεως.

γ) Ὅσον ἀφορᾶ τούς ἀντικειμενικούς σκοπούς τῶν σχετικῶν κανόνων

Ἡ *προσφεύγουσα* ὑπενθυμίζει ὅτι ἀντικειμενικός σκοπός τῶν κοινοτικῶν κανόνων εἶναι νά ἀποσυρθοῦν ἀπό τήν ἀγορά τά πλεονάσματα οἴνου, μέσω τῆς ὑποχρεώσεως ἐναποθηκεύσεως πού ἀναλαμβάνουν οἱ παραγωγοί, κατά τήν περίοδο πού παρατηρεῖται τό μεγαλύτερο πλεόνασμα, δηλαδή μεταξύ τῆς 16ης Δεκεμβρίου καί τῆς 15ης Φεβρουαρίου, καί γιά ἐλάχιστη περίοδο ἐννέα μηνῶν, δηλαδή μέχρι τό νέο τρύγο. Ὑπογραμμίζει ὅτι ὁ σκοπός αὐτός ἐκπληρώνεται ἀπόλυτα στήν προκειμένη περίπτωση.

Πράγματι, κατά τήν περίοδο 1971/72 στήν Ἰταλία, οἱ παραγωγοί ὑπέβαλαν τίς αἰτήσεις τους καί ἀνέλαβαν τήν ὑποχρέωση νά ἐναποθηκεύσουν τό προϊόν τους πολύ πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου 1972, μολονότι ἡ τυπική κατάρτιση τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία προσδιόριζε τήν ἔναρξη τῆς περιόδου ἐναποθηκεύσεως, πραγματοποιήθηκε μέ καθυστέρηση πολλῶν μηνῶν.

Οἱ παραγωγοί ὑποχρεώθηκαν λοιπόν ἀπό τή μιά πλευρά νά ἐναποθηκεύσουν τό προϊόν τους γιά περίοδο πολύ μεγαλύτερη ἀπό τήν προβλεπόμενη ἀπό τούς κοινοτικούς κανόνες, ἀφοῦ ὁ κανονισμός 176/76 δέν τούς ἐπέτρεπε νά κερδίσουν περισσότερο ἀπό ἕνα μήνα, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἡ γιά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα διατήρηση τοῦ προϊόντος ἐκτός ἀγορᾶς, εὐνόησε ἀσφαλῶς τήν ἐξυγίανση τῶν τιμῶν. Ἂν τελικά ἡ AIMA δέν εἶχε συνάψει τίς συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως μέ τούς παραγωγούς, ὁ σκοπός τῆς ρυθμίσεως δέ θά εἶχε ἐπιτευχθεῖ καί ἡ θέσπιση τοῦ κανονισμοῦ 176/72 δέ θά εἶχε κανένα νόημα.

Οἱ κοινοτικοί κανόνες πρέπει συνεπῶς νά ἑρμηνευτοῦν χωρίς ὑπέρμετρη τυπολατρεία πού παραποιεῖ τήν ἔκταση καί τά ἀποτελέσματά τους.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν τῶν κοινοτικῶν κανόνων, ἡ *καθ' ἧς* ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἄποψη πού ἀναπτύχθηκε ἀπό τήν προσφεύγουσα δέν μπορεῖ νά ὑποστηριχθεῖ. Ὑπενθυμίζει ὅτι, ὅπως ἔδειξαν οἱ ἔλεγχοι πού πραγματοποίησε τό ΕΓΤΠΕ, οἱ συμβάσεις γιά τήν περίοδο 1971/72 ἔχουν συναφθεῖ μέ σημαντικές καθυστερήσεις, πού σέ μερικές περιπτώσεις ξεπέρασαν ἀκόμη καί τήν κανονική περίοδο ἰσχύος τῶν ἐννέα μηνῶν, ὑπολογιζόμενη ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου 1972. Στό διάστημα αὐτό, οἱ παραγωγοί πού εἶχαν ὑποβάλει αἴτηση θεωροῦσαν ὅτι ἦταν ἐλεύθεροι νά διαθέσουν τά προϊόντα τους στήν ἀγορά, περίπτωση πού πράγματι σημειώθηκε σέ ὁρισμένες περιπτώσεις. Μιά τέτοια κατάσταση μπορεῖ νά βλάψει τόν ἀντικειμενικό σκοπό τῶν ἐν λόγω κανόνων.

Τέλος, ἡ κατάσταση πού δημιουργήθηκε ἀπό τήν τακτική τῆς AIMA ἀσφαλῶς δέν

εὐνόησε τό συμπληρωματικό σκοπό τῶν συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως, πού εἶναι ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως τῆς ἀγορᾶς πρός τό σκοπό λήψεως νέων μέτρων παρεμβάσεως.

δ) Ὅσον ἀφορᾶ τήν προβαλλόμενη παραβίαση τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης

Τέλος, ἡ *προσφεύγουσα* ἐπικαλεῖται ἐπικουρικά τίς ἀποφάσεις τῆς 7ης Φεβρουαρίου 1979, στίς ὁποῖες τό Δικαστήριο προσδιόρισε ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 729/70 πρέπει νά ἑρμηνευτοῦν μέ τήν ἔννοια ὅτι ἡ Ἐπιτροπή εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἀναγνωρίσει ὅτι οἱ δαπάνες πού διενεργήθηκαν ἀπό τά Κράτη μέλη κατά τρόπο μή σύμφωνο μέ τούς κοινοτικούς κανόνες λόγω ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τους βαρύνουν τό ΕΓΤΠΕ, ὅταν ἡ μή ὀρθή ἐφαρμογή τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου μπορεῖ νά καταλογιστεῖ σέ ὄργανο τῆς Κοινότητας (ὑποθέσεις 11/76, Κάτω Χῶρες κατά Ἐπιτροπῆς, Racc. 1979 σ. 245, καί 18/76, Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας κατά Ἐπιτροπῆς, Racc. 1979 σ. 343).

Ἡ προσφεύγουσα παρατηρεῖ σχετικά ὅτι οἱ δυσχέρειες προκλήθηκαν ἀπό τήν ἀσάφεια τῶν κοινοτικῶν κανόνων. Τό πρόβλημα τῆς ζημίας πού θά προέκυπτε γιά τούς παραγωγούς ἀπό τήν προβλεπόμενη καθυστέρηση στήν τυπική κατάρτιση τῆς συμβάσεως, καί τό ὁποῖο προκάλεσε τή θέσπιση τοῦ κανονισμοῦ 176/72, συνδέεται στενά μέ τήν ἄποψη τῆς AIMA ὅτι ἡ περίοδος ἐναποθηκεύσεως ἀρχίζει νά τρέχει ἀπό τή στιγμή τῆς τυπικῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως, καί ὄχι ἀπό τήν ἡμερομηνία συνάψεώς της.

Μέ τήν ἔκδοση τοῦ κανονισμοῦ 176/72, ἡ Ἐπιτροπή υἱοθέτησε τή θέση τῆς AIMA, γιά τήν ὁποία ἦταν πλήρως ἐνήμερη. Ἂν ἡ ἄποψη τῆς AIMA στηριζόταν σέ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τῶν κοινοτικῶν κανόνων, ἡ Ἐπιτροπή θά ἔπρεπε νά καλέσει τήν AIMA νά τροποποιήσει τή διαδικασία πού ἀκολουθοῦσε καί νά προβεῖ στήν «τυπική κατάρτιση» πρίν ἀπό τίς 15 Φεβρουαρίου.

Λόγω τόσο τῆς ἀτελοῦς διατυπώσεως τῶν κοινοτικῶν κανόνων ὅσο καί τῆς ἔστω καί σιωπηρῆς ἐπιβεβαιώσεως ἀπό τήν Ἐπιτροπή τῆς ἑρμηνείας πού ἔδωσε ἡ AIMA, πρέπει νά θεωρηθεῖ ὅτι αὐτή ἡ ὑποστηριζόμενη ἐσφαλμένη ἑρμηνεία πρέπει νά καταλογιστεῖ στά κοινοτικά ὄργανα.

Ἡ *καθ' ἧς* παρατηρεῖ ὅτι ποτέ δέν ὑποστήριξε, ἔστω καί σιωπηρῶς, διαφορετική ἄποψη ἀπό αὐτή πού ὑποστηρίζει στήν παρούσα ὑπόθεση. Ἐπέτρεψε τήν ἐξαίρεση πού περιέχεται στόν κανονισμό 176/72 ἔχοντας πλήρη συνείδηση ὅτι ἡ ὁριακή προθεσμία γιά τή σύναψη τῶν συμβάσεων ἦταν ἡ 15η Φεβρουαρίου 1972.

Ἐπιπλέον, ἀπό τίς ἐξαιρέσεις πού εἶχαν ἐπιτραπεῖ προγενέστερα γιά τήν ἀμπελουργική περίοδο 1970/71, ὅπως διατυπώθηκαν στούς κανονισμούς 436/71 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 26ης Φεβρουαρίου 1971 (GU 1971 L 48, σ. 73) καί 617/71 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 24ης Μαρτίου 1971 (GU 1971 L 71, σ. 15), φαίνεται καθαρά ἡ σαφής διάκριση πού γίνεται μεταξύ τῆς αἰτήσεως τοῦ παραγωγοῦ καί τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως. Οἱ διατάξεις τῶν κανονισμῶν αὐτῶν δείχνουν ὅτι ἡ AIMA δέν μποροῦσε νά ἀγνοήσει τή θέση πού εἶχε λάβει ἡ Ἐπιτροπή στό ζήτημα.

IV — Στή συνεδρίαση τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1980 οἱ διάδικοι ἀνέπτυξαν προφορικῶς τούς ἰσχυρισμούς τους.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του στή συνεδρίαση τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1980.

Σκεπτικό

1 Μέ προσφυγή πού κατατέθηκε στή γραμματεία στίς 28 Δεκεμβρίου 1979, ή Ἰταλική Δημοκρατία ζήτησε τήν ἀκύρωση, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 173 τῆς συνθήκης, τῆς ἀποφάσεως 79/898 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1979 περί ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν πού ὑποβλήθηκαν ἀπό τήν Ἰταλική Δημοκρατία ὡς πρός τίς δαπάνες χρήσεως 1973, οἱ ὁποῖες χρηματοδοτοῦνται ἀπό τό Εὐρωπαϊκό Γεωργικό Ταμεῖο Προσανατολισμοῦ καί Ἐγγυήσεων, τμῆμα ἐγγυήσεων (GU L 278, σ. 19), κατά τό μέρος πού ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀναγνώρισε εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ ποσό 604 863 175 ἰταλικῶν λιρετῶν τό ὁποῖο ἀφορᾶ τήν καταβολή ἐνισχύσεων γιά μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως οἴνου γιά τήν περίοδο 1971/72.

2 Τό ἄρθρο 5 παράγραφος 5 τοῦ κανονισμοῦ 816/70 τοῦ Συμβουλίου τῆς 28ης Ἀπριλίου 1970 περί συμπληρωματικῶν διατάξεων γιά τήν κοινή ὀργάνωση τῆς ἀμπελοοινικῆς ἀγορᾶς (GU L 99, σ. 1), ἐξαρτᾶ τή χορήγηση ἐνισχύσεων γιά τήν ἐναποθήκευση οἴνων ἀπό τή σύναψη μακροπρόθεσμων ἤ βραχυπρόθεσμων συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως. Ἡ ἴδια διάταξη προβλέπει ὅτι οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἰσχύουν γιά ἐλάχιστη περίοδο ἐννέα μηνῶν καί ὅτι δέν μποροῦν νά συναφθοῦν παρά μόνο κατά τήν περίοδο πού ἐκτείνεται — σύμφωνα μέ τόν κανονισμό 2504/71 τοῦ Συμβουλίου τῆς 22ας Νοεμβρίου 1971, πού τροποποίησε τή διάταξη αὐτή (GU L 261, σ. 1) — ἀπό τίς 16 Δεκεμβρίου ὥς τίς 15 Φεβρουαρίου τῆς ἴδιας ἀμπελουργικῆς περιόδου. Γιά τήν ἐφαρμογή τῆς διατάξεως αὐτῆς, τό ἄρθρο 8 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1970 περί συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως ἐπιτραπέζιου οἴνου (GU L 160, σ. 16), ὁρίζει ὅτι δέν μπορεῖ νά συναφθεῖ σύμβαση γιά περίοδο πού ἀρχίζει πρίν ἀπό τήν ἡμέρα συνάψεώς της.

3 Ὁ κανονισμός 2837/71 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1971 περί χορηγήσεως ἐνισχύσεων γιά τή μακροπρόθεσμη ἰδιωτική ἐναποθήκευση ὁρισμένων ἐπιτραπέζιων οἴνων (GU L 285, σ. 78) παρέσχε τή δυνατότητα νά συναφθοῦν μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐναποθηκεύσεως ὁρισμένων τύπων ἐπιτραπέζιων οἴνων γιά τήν ἀμπελουργική περίοδο 1971/72.

4 Στό χρονικό διάστημα στό ὁποῖο μποροῦσαν νά συναφθοῦν οἱ μακροπρόθεσμες συμβάσεις ἐκείνης τῆς ἀμπελουργικῆς περιόδου, ἡ Ἐπιτροπή ἐξέδωσε τόν κανονισμό 176/72 τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1972 περί συμπληρώσεως τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, (GU L 23, σ. 20), μέ τόν ὁποῖο προστέθηκαν τά ἀκόλουθα ἐδάφια στό ἀνωτέρω ἄρθρο 8 παράγραφος 1 τοῦ δεύτερου αὐτοῦ κανονισμοῦ:

«Γιά συμβάσεις έναποθηκεύσεως, γιά τίς όποῖες ὁ ἁρμόδιος όργανισμός δέχθηκε ἔγγραφες αἰτήσεις κατά τό διάστημα ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1971 μέχρι 31ης Αὐγούστου 1972, ἡ περίοδος ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἀρχίζει, κατά παρέκκλιση ἀπό τή διάταξη τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ἀπό τήν ἡμέρα λήψεως τῆς αἰτήσεως.

Ἐν τούτοις, γιά τίς συμβάσεις έναποθηκεύσεως, γιά τίς όποῖες ὁ ἁρμόδιος όργανισμός δέχθηκε ἔγγραφες αἰτήσεις μετά τίς 29 Δεκεμβρίου 1971, ἡ περίοδος ἰσχύος ἀρχίζει 30 ἡμέρες κατ' ἀνώτατο ὅριο πρίν ἀπό τή σύναψη τῆς συμβάσεως».

5 Οἱ δαπάνες πού ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῆς προσφυγῆς ἀντιπροσωπεύουν τό ποσό τῶν ἐνισχύσεων πού καταβλήθηκαν ἀπό τήν Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo (ἐφεξῆς AIMA), ἡ όποία ἀποτελεῖ τόν ἰταλικό όργανισμό παρεμβάσεως πού εἶναι ἁρμόδιος γιά τή σύναψη τῶν συμβάσεων έναποθηκεύσεως καί γιά τήν καταβολή τῶν σχετικῶν ἐνισχύσεων, δυνάμει τῶν μακροπρόθεσμων συμβάσεων έναποθηκεύσεως ἐπιτραπέζιου οἴνου γιά τήν περίοδο 1971/72. Ἡ Ἐπιτροπή ἀρνήθηκε, μέ τήν προσβαλλόμενη ἀπόφαση, νά ἀναγνωρίσει τίς δαπάνες αὐτές εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ, ἀφοῦ διαπίστωσε ὅτι οἱ ἰταλικές ἀρχές δέν εἶχαν τηρήσει τούς κανόνες πού διέπουν τή χορήγηση τῶν ἐν λόγω ἐνισχύσεων, γιατί προέβηκαν στή σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων μετά τή 15η Φεβρουαρίου 1972, ὁριακή προθεσμία γιά τή σύναψη τῶν συμβάσεων αὐτῶν σύμφωνα μέ τούς ἐφαρμοστέους κοινοτικούς κανόνες.

6 Πρός ὑποστήριξη τῆς προσφυγῆς, ἡ ἰταλική κυβέρνηση ἐπικαλεῖται τρεῖς λόγους, οἱ όποῖοι ἀφοροῦν ἀντίστοιχα τήν αἰτιολογία τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως, τήν ἑρμηνεία τῶν ἐφαρμοστέων κοινοτικῶν κανόνων καί τήν προστασία τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης. Ἐνδείκνυται νά ἐξεταστεῖ πρῶτα ὁ δεύτερος λόγος.

7 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση διευκρινίζει ὅτι ἡ πράξη τήν όποία χαρακτηρίζει ὡς «τυπική κατάρτιση» (stipulazione formale) τῆς συμβάσεως ἀπό τήν AIMA δέν μπορεῖ νά συντελεστεῖ παρά μόνο στό τέλος μιᾶς διαδικασίας πού περιλαμβάνει διάφορες φάσεις: ἀρχικά, τήν ὑποβολή αἰτήσεως ἀπό τόν ἐνδιαφερόμενο, μέσω τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπιθεωρητῶν γεωργίας, στήν όποία περιέχονται ὅλα τά στοιχεῖα πού ἀπαιτοῦνται ἀπό τόν κανονισμό 1437/70. Κατόπιν, τήν ἐπιτόπια ἐπαλήθευση τῆς ἀκρίβειας τῶν στοιχείων αὐτῶν ἀπό τήν ἁρμόδια ἐπαρχιακή ἐπιθεώρηση καί τή διαβίβαση τοῦ φακέλου ἀπό αὐτήν στήν AIMA. Τέλος, τή σύνταξη, ἀπό τήν AIMA, μιᾶς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καί ἑνός ἐγγράφου ἀποδοχῆς, τά όποῖα διαβιβάζει στόν ἐνδιαφερόμενο γιά συμβολαιογραφική ἐπικύρωση. Ἡ κυβέρνηση παραδέχεται ὅτι, γιά τίς μακροπρόθεσμες συμβάσεις πού ἀφορᾶ ἡ προσφυγή, αὐτή ἡ «τυπική κατάρτιση», πραγματοποιήθηκε μετά τήν ἐκπνοή τῆς προθεσμίας τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1972.

8 Ὡστόσο, ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι οἱ ἐν λόγω συμβάσεις ἔχουν «συναφθεῖ» μεταξύ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1971 καί 15ης Φεβρουαρίου 1972, ἔστω καί ἄν ἡ «τυπική κατάρτισή» τους ἔγινε μεταγενέστερα. Ἐπικαλεῖται σχετικά τούς γενικούς κανόνες τοῦ συμβατικοῦ δικαίου, σύμφωνα μέ τούς ὁποίους μιά σύμβαση συνάπτεται τή στιγμή πού συναντῶνται οἱ βουλήσεις τῶν δύο μερῶν. Προσφέροντας δημοσίως τή δυνατότητα συνάψεως μακροπροθέσμων συμβάσεων μέ ὅρους προκαθορισμένους ἀπό τούς κοινοτικούς κανονισμούς, οἱ ὀργανισμοί παρεμβάσεως ἔκαναν μιά πρόταση στό κοινό, τήν ὁποία ἀποδεχόταν ὁ οἰνοπαραγωγός ἀπό τή στιγμή πού ὑπέβαλλε τήν αἴτησή του.

9 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ἀναγνωρίζει ὅτι μετά τήν ὑποβολή τῆς αἰτήσεως ὁ ὀργανισμός παρεμβάσεως πρέπει νά ἐπαληθεύσει μιά σειρά ἀπό στοιχεῖα γιά νά ἐλέγξει ἄν ἡ αἴτηση εἶναι σύμφωνη μέ τούς ἐφαρμοστέους κοινοτικούς κανόνες, ἀλλά, κατά τή γνώμη της, τό τυχόν ἀρνητικό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐπαληθεύσεως πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς διαλυτική αἵρεση μιᾶς ἤδη συναφθείσας συμβάσεως.

10 Πρέπει νά ὑπογραμμιστεῖ πρῶτα ὅτι ἡ ἐνίσχυση γιά τή μακροπρόθεσμη ἐναποθήκευση ἐπιτραπέζιου οἴνου, ἔχει ὡς σκοπό, ὅπως σωστά ἰσχυρίζεται ἡ Ἐπιτροπή, νά ἐπιτρέψει, στίς περιπτώσεις ὑπάρξεως σημαντικῶν πλεονασμάτων, τόν ἀποκλεισμό ἀπό τήν ἀγορά τῶν πλεονασματικῶν ποσοτήτων ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἀμπελουργικῆς περιόδου καί ὡς τόν ἑπόμενο τρύγο, κυρίως πρός τό σκοπό τῆς σταθεροποιήσεως τῶν ἀγορῶν. Ἡ ὑποχρέωση συνάψεως τῶν μακροπρόθεσμων συμβάσεων κατά τό διάστημα μεταξύ τῆς 16ης Δεκεμβρίου καί τῆς 15ης Φεβρουαρίου τῆς ἴδιας ἀμπελουργικῆς περιόδου, καθώς καί ἡ ἐννιάμηνη περίοδος ἰσχύος πού προβλέπεται γιά τίς συμβάσεις αὐτές, τείνουν στήν πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Αὐτό εἶναι τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο πρέπει νά γίνει ἀντιληπτή ἡ ἔννοια τῆς «συνάψεως» τῆς συμβάσεως.

11 Πρέπει, στή συνέχεια, νά ὑπενθυμιστεῖ ὅτι οἱ ἔλεγχοι καί οἱ ἐπαληθεύσεις πού διενεργοῦνται ἀπό τόν ὀργανισμό παρεμβάσεως — ἤ, ὅπως στήν προκειμένη περίπτωση, ἀπό τίς ἐπαρχιακές ἐπιθεωρήσεις γεωργίας πού ἐνεργοῦν ἐν ὀνόματι τοῦ ἁρμόδιου ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως — ἔχουν σκοπό νά ἐξακριβωθεῖ ἄν ἡ αἴτηση πού ὑπέβαλε ὁ οἰνοπαραγωγός ἀνταποκρίνεται στούς οὐσιώδεις ὅρους πού ἀπαιτοῦνται ἀπό τούς κοινοτικούς κανόνες καί νά διαπιστωθεῖ πρός τοῦτο κυρίως ἄν πρόκειται γιά ἐπιτραπέζιο οἶνο τῆς κατηγορίας πού προβλέπεται ἀπό τούς κανόνες αὐτούς, ἄν ὁ παραγωγός πού ὑπέβαλε τήν αἴτηση εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ οἴνου καί ἄν ὁ οἶνος εἶναι ἀποθηκευμένος χωρίς συσκευασία.

12 Υπό τίς συνθῆκες αὐτές, μιά ἑρμηνεία τῆς ἔννοιας τῆς «συνάψεως» τῆς συμβάσεως πού θά ἐπέτρεπε τή θεμελίωση δικαιώματος γιά κοινοτική ἐνίσχυση πρίν ἀκόμα ἐξακριβωθεῖ ὅτι συντρέχουν οἱ προϋποθέσεις πού διέπουν τήν ἐνίσχυση αὐτή, δέν μπορεῖ νά γίνει ἀποδεκτή. Πράγματι, μιά τέτοια ἑρμηνεία θά εἶχε ὡς συνέπεια, ὅτι οἱ ἀναγκαῖες ἐνέργειες γιά νά ἐξακριβωθεῖ ὅτι συντρέχουν οἱ προϋποθέσεις αὐτές, θά μποροῦσαν νά πραγματοποιηθοῦν σ' ὁλόκληρη τήν ἐννιάμηνη περίοδο ἰσχύος πού προβλέπεται γιά τή σύμβαση ἤ ἀκόμη καί μετά τή λήξη τῆς περιόδου αὐτῆς.

13 Ἀπό τό συλλογισμό αὐτό συνάγεται ὅτι δέ συντρέχει λόγος νά γίνει διάκριση μεταξύ τῆς «συνάψεως» τῆς συμβάσεως καί τῆς «τυπικῆς καταρτίσεώς» της. Ἄλλωστε, τό ἄρθρο 9 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, πού ἀπαιτεῖ ἔγγραφο τύπο γιά τή σύμβαση, διέπεται ἀπό τήν ἰδέα ὅτι αὐτή ὁλοκληρώνεται μόνο τή στιγμή τῆς τελειώσεως τῆς ἔγγραφης πράξεως, μετά τήν ἐπαλήθευση ὅλων τῶν συναφῶν στοιχείων ἀπό τόν ὀργανισμό παρεμβάσεως. Συνεπῶς, ἡ ἄποψη πού ὑποστηρίζεται ἀπό τήν ἰταλική κυβέρνηση πρέπει νά ἀπορριφθεῖ.

14 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ἐπικαλεῖται ἀκόμη ὅτι ὁ κανονισμός 176/72 τῆς Ἐπιτροπῆς παρέσχε τή δυνατότητα νά συναφθοῦν μακροπρόθεσμες συμβάσεις μετά τή 15η Φεβρουαρίου 1972. Τό ἀναδρομικό ἀποτέλεσμα πού προβλέπεται ἀπό τόν κανονισμό αὐτό δέ θά εἶχε νόημα ἄν οἱ συμβάσεις ἔπρεπε παρά ταῦτα νά συναφθοῦν πρίν ἀπό τήν ἡμερομηνία αὐτή.

15 Τό ἐπιχείρημα αὐτό δέν μπορεῖ νά γίνει δεκτό. Ὁ κανονισμός 176/72 τῆς Ἐπιτροπῆς τροποποίησε τό ἄρθρο 8 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1437/70, διάταξη πού ἀφορᾶ μόνο τήν ἔναρξη τῆς ἐννιάμηνης περιόδου γιά τήν ὁποία μπορεῖ νά συναφθεῖ ἡ σύμβαση. Ἀντίθετα, ἡ περίοδος κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας πρέπει νά συναφθοῦν οἱ συμβάσεις (δηλαδή τό διάστημα μεταξύ 16ης Δεκεμβρίου καί 15ης Φεβρουαρίου) δέ θίχτηκε ἀπό τήν τροποποίηση ἐκείνη. Ἡ περίοδος αὐτή ἔχει προσδιοριστεῖ μέ κανονισμούς τοῦ Συμβουλίου, καί εἰδικότερα μέ τούς κανονισμούς 816/70 καί 2504/71.

16 Ὁ τρίτος λόγος ἀφορᾶ τήν προστασία τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης. Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἐξέδωσε τόν κανονισμό 176/72 ἐν ὄψει τῶν δυσχερειῶν πού ἀντιμετώπιζε ἡ AIMA, ἡ ὁποία εἶχε καταστήσει γνωστό ὅτι ἡ δραστηριότητά της στόν τομέα τῶν συμβάσεων ἐναποθηκεύσεως παρουσίαζε καθυστέρηση, κυρίως λόγω τοῦ σημαντικοῦ χρονικοῦ διαστήματος πού διέρρεε μεταξύ τῆς ἡμερομηνίας τῆς αἰτήσεως καί τῆς ἡμέρας τῆς τυπικῆς συνάψεως τῆς πράξεως πού ἐνσωμάτωνε τή σύμβαση. Ἡ Ἐπιτροπή ἔδωσε ἔτσι τήν ἐντύπωση

ὅτι συμφωνοῦσε μέ τό αἴτημα αὐτό, θεσπίζοντας τόν κανονισμό 176/72, καί δέν ἔχει πλέον τό δικαίωμα νά ὀχυρώνεται πίσω ἀπό τυπικά ἐπιχειρήματα γιά νά ἀμφισβητεῖ τό κύρος, ἀπό ἀπόψεως κοινοτικῆς κανονιστικῆς ρυθμίσεως, συμβάσεων πού καταρτίστηκαν τυπικά μετά τίς 15 Φεβρουαρίου 1972.

17 Ἀπό τίς σκέψεις σχετικά μέ τό δεύτερο λόγο προκύπτει ὅτι ἡ πρακτική πού ἀκολούθησαν οἱ ἰταλικές ἀρχές προέρχεται ἀπό ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου. Σέ παρόμοια περίπτωση, ἡ Ἐπιτροπή δέ θά ἦταν ὑποχρεωμένη νά ἀναγνωρίσει εἰς βάρος τοῦ ΕΓΤΠΕ τίς δαπάνες πού πραγματοποιήθηκαν λόγω τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, παρά μόνο ἄν ἡ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία μποροῦσε νά ἀποδοθεῖ σέ ὄργανο τῆς Κοινότητας.

18 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση δήλωσε στό Δικαστήριο ὅτι τό αἴτημα τῆς AIMA τό ὁποῖο ἐπικαλεῖται ἔγινε προφορικά καί ὅτι δέν ὑπάρχουν ἔγγραφες πράξεις σχετικά μ' αὐτό. Ἐν τούτοις, ἡ Ἐπιτροπή προσκόμισε στό Δικαστήριο τό κείμενο τῶν πρακτικῶν τῆς 56ης συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Διαχειρίσεως Οἴνων, πού ἔγινε τό Δεκέμβριο τοῦ 1971, ἀπό τό ὁποῖο προκύπτει ὅτι ἡ ἰταλική ἀντιπροσωπεία ζήτησε «νά μποροῦσε ἡ ἡμερομηνία ἰσχύος τῶν συμβάσεων νά εἶναι ἡ ἡμερομηνία τῆς αἰτήσεως καί ὅτι ὑποχρεωτικά ἐκείνη τῆς συνάψεως», ἐν ὄψει τοῦ φόρτου ἐργασίας τοῦ ἰταλικοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβάσεως. Ἀπάντηση στό ἐν λόγω αἴτημα ἀποτελεῖ ὁ κανονισμός 176/72, ὁ ὁποῖος τροποποίησε τήν ἔναρξη τῆς ἐννιάμηνης περιόδου ἰσχύος τῶν συμβάσεων.

19 Ἀπό τά πραγματικά αὐτά περιστατικά προκύπτει ὅτι ἡ ἰταλική κυβέρνηση δέν μπόρεσε νά ἀποδείξει ὅτι ἡ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία πού ἔδωσε στόν κανονισμό 176/72 πρέπει νά ἀποδοθεῖ στή συμπεριφορά τῆς Ἐπιτροπῆς.

20 Πρέπει, τέλος, νά λάβει θέση τό Δικαστήριο ἐπί τοῦ λόγου τῆς προσφυγῆς πού θεμελιώνεται στήν ἔλλειψη αἰτιολογίας τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως. Ὁ λόγος αὐτός, καθ' ὅσον ἀφορᾶ τήν ἑρμηνεία τοῦ κανονισμοῦ 176/72, ζήτημα πού ἤδη ἐξετάστηκε ἀνωτέρω, παραβλέπει τό γεγονός ὅτι ἡ ἰταλική κυβέρνηση συνεργάστηκε στενά στή διαδικασία ἐπεξεργασίας τῆς ἀποφάσεως καί ὅτι, συνεπῶς, γνώριζε τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἡ Ἐπιτροπή ἔκρινε ὅτι δέν ἔπρεπε νά ἐπιβαρύνει τό ΕΓΤΠΕ μέ τό ἐπίδικο ποσό.

21 Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές καί στήν ἰδιάζουσα ἀλληλουχία τῆς ἐπεξεργασίας τῶν ἀποφάσεων περί ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν, ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλόμενης ἀποφάσεως πρέπει νά θεωρηθεῖ ἐπαρκής.

22 Ἀπό τά ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ προσφυγή πρέπει νά ἀπορριφθεῖ.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

23 Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 69 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα. Ἐπειδή ἡ καθ' ἧς ἠττήθη, πρέπει νά καταδικαστεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τήν προσφυγή.

2) Καταδικάζει τήν προσφεύγουσα στά δικαστικά ἔξοδα.

Pescatore Mackenzie Stuart Koopmans

O'Keeffe Bosco Touffait Due

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 27 Ἰανουαρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ ἀσκῶν καθήκοντα προέδρου

P. Pescatore